

SLOVENSKI NAROD

iznaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrst a Din 4.- Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za tuzemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Na pragu važnih dogodkov:

Poljska pred vojaškim udarom?

Notranja politična napetost na Poljskem je dosegla vrhunec - Napoveduje se spremembe v vladi in na predsedniškem mestu - Verzije o nameravanem puču „polkovniške lige“

Varšava, 22. aprila. tr. Nenadna dogoditev obiska poljskega ministrskega predsednika Kosićkowskega v Budimpešti, kjer so bile izvršene že vse priprave za čim slovesnejši sprejem, je tudi pred široko javnostjo razkrila hude notranje politične težave, s katerimi se mora boriti vlada. Notranja politična napetost je zadnje dni dosegla vrhunec in z vso gotovostjo se pričakuje zelo važni dogodki že v bližnji bodočnosti.

Med vlado in opozicijo se je vršila že delj časa ogorčena borba, ki je zadnje dni dosegla svoj vrhunec v krvavih delavskih nemirih. V Lvovu in drugih mestih je prišlo do tako hudih izgrezov, da je moral celo vojaštvo na ulice. V zvezi s tem je zbudilo največjo senzacijo dejstvo, da je bila zaplenjena celo oficijna »Gazetta Polska« zaradi ugovorov, ki je v dokaj žarki luči osvetljeval notranje politične razmere na Poljskem. List je opozarjal na krvave delavske izgrede in naraščajoče nezadovoljstvo širokih slojev, pri čemer je zelo ostro napadal vla-

do, očitajoč ji, da je vse preveč popustljiva napram metodam opozicije, ki tira državo v krvavo državljansko vojno. Popustljivost vlade povzroča po mnenju tega lista vse večjo napetost. List je bil zaplenjen na izrecno zahtevo vlade. V redakcijski opombi napoveduje »Gazetta Polska«, da bo zadevo razčistila pred sodiščem. (Po poljskem tiskovnem zakonu se lahko namreč list pritoži zoper konfiskacijo in zahteva odškodnino).

Vedno bolj uporno se širijo vesti o možnosti skorajšnje vladne krize. Za danes popoldne je sklicana izredna seja ministrskega sveta, ki bo posvečena izključno notranjim političnim problemom.

Širijo se celo glasovi, da niso izključne spremembe na položaju predsednika republike. Za ministrskega predsednika bo v tem primeru najbrže imenovan general Svinowski, ki ga forsira zlasti general Ridz Smigly. Vojska zahteva za vsako ceno režim močne roke, ki bi na-

pravil red v notranjosti in konec nejasnosti v zunanji politiki. Kot najresnejši kandidat za predsednika republike pa se imenuje sedanjí kmetijski minister Koniowski. Predsednik republike je večeraj popoldne posečil predsednika vlade na njegovem privatnem stanovanju. Zadržuje se, da sta imela razgovore izredno dalekosežne važnosti, nanašajoče se na nadaljni razvoj notranje politike.

Pa četudi ne pride do teh izprememb v vladi in na predsedniškem mestu, je vendar splošno prepričanje, da je treba pričakovati zelo važne dogodke. Širijo se vesti, da tako zvana »skupina polkovnikov« pripravila slično kakor svojočasno pokojni maršal Piłsudski neke vrste državni udar, da bi se polastila državne oblasti in zaustavila razkroj, ki ga je povzročila v poljskem narodu strankarska razcepljenost in zagrizenost. Položaj je skrajno napet in vsak čas pričakujejo, da bo notranja politična kriza dosegla vrhunec.

Arabci proti Židom

Jerusalem, 22. aprila. Stavka Arabcev, ki naperjena proti prisiljevanju židov, se vedno bolj širi. Skoraj v vseh večjih arabskih mestih so trgovine zaprte, le v Jeruzalemu jih je nekaj odprti. V Nablosu in v Tulkarmu so slusatelji arabskih visokih šol pričeli stavkati.

Preganjanje španskih fašistov

Madrid, 22. aprila. Na podlagi sklepa ministrskega sveta so guvernerji v raznih provincah v zadnjih dneh aretirali mnogo oseb, ki pripadajo nezakoniti fašistični stranki španske falange. V Cuenci, Villi, Bilbao in v drugih mestih se dnevno vrše aretacije fašističnih voditeljev. Dosedaj je aretiranih 2000 oseb.

Oskrbovanje čet z letali

Desie, 22. aprila. AA. Pri prodiranju ritrejskega armadnega zbora iz pokrajine Kvorama v Desie, se je potrdila koristnost oskrbovanja čet z letali. Tako je od 7. do 19. aprila eritrejski armadni zbor prevzel od letal 123 ton živil in dve popolni radijski postaji.

Mehika bo izstopila iz Društva narodov

Mexico, 22. aprila. r. Danes se bo sestala mehiški zvezni parlament, na katerem bodo razpravljali in bržkone tudi sklepali o izstopu Mehike iz Društva narodov. Zadnje besedo bo imel seveda predsednik republike. List »Ultimas Noticias« piše, da bo Mehika bržkone v najkrajšem času izstopila iz DN. Pri tem navaja ugledne članke parlamenta in senata, ki so se izjavili za izstop.

Potreba reformiranja Društva narodov

Pariz, 22. aprila. o. Francoski tisk nitne poizkusa prikrivati velikih skrbí zaradi navedenega, kako je moral Društvo narodov pred vsem svetom priznati svojo kapitulacijo glede na italijansko-abezinski spor. Listi naglašajo, da se je ženevska mednarodna ustanova prežvela in sedaj jasno dokazuje, da je potrebna velikih reform, če naj sploh še ostane pri življenju. Vojne ni mogoče humanizirati in zaradi tega jo je treba za vsako ceno in v vsakem primeru preprečiti. Le desničarski tisk je dovoljeval, da ni prišlo do posredne sankcije proti Italiji, ker se je tako rešilo tako zvano italijansko-francosko prijateljstvo.

Iz državne službe

Beograd, 22. aprila. Z odlokom ministrskega sveta premeščen je po službeni potrebi v mestno kontrolo dravske finančne direkcije v Ljubljani g. Budimir Piletić, pisar glavne kontrole v Beogradu.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA
(Devize z vstelo premijo 28,5%)
Amsterdam 2965.30 — 2970.90, Berlin 1754.20 — 1768.08, Bruselj 738.47 — 743.53, Curih 1424.22 — 1431.29, London 215.41 — 217.47, New York 4355.01 — 4371.32, Pariz 288.03 — 289.47, Praga 180.76 — 181.86, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.15 — 9.25.

INOZEMSKA BORZE

Curih, 22. aprila. Beograd 7.-, Pariz 20.225, London 15.16, New York 306.875, Bruselj 51.90, Milan 24.15, Madrid 41.90, Amsterdam 298.20, Berlin 123.95, Dunaj 56.40, Praga 12.70, Varšava 57.775, Bukarešta 2.50.

Cvetje z vrta „Slovenskega doma“

Naši klerikalci vedno skušajo imeti več želez v ognju. To velja posebej tudi za njihovo časopisje. Tako se za Beograd tiska v Jugoslovanski tiskarni »Slovenec«, za domačo porabo pa se izdaja »Slovenski dom« Kdor čita oba, je nedvomno že opazil, kako veličanska razlika v tonu in slogu vlada pri obeh otrokih iste matere.

Poidelejkova številka »Slovenskega doma« se je še posebej odlikovala glede na svoj naročni pravec. Gospodje, ki tam sodelujejo, dobro vedo, kaj jim je naročeno z višjega mesta, in morajo ta kratki čas, ki jim je odmerjen, dokler se izhaja list dobro uporabiti da se ljudje po »Slovencu« ne bi pohujšali. V poročilu o zaključku žirije za spomenik Viteškemu kralju, so namreč nazvali spomenik »kamen sredi Ljubljane« in s tem prav dobro povedali, kaka čustva jih navdajajo pri misli, da bo v doglednem času v našem mestu res stal reprezentativen spomenik. »Kamen sredi Ljubljane« — prav nič drugega bi ne bil spomenik Viteškemu kralju. Ker pa se mora hrabri pisec vendar skriti za koga, se sklicuje na »judstvo« in »javnost«. Naj bi gospoda raje javno povedala, da bi jim bil spomenik kralja Aleksandra trin v peti. To bi bilo odkrito in možato.

Če je že tako škoda vsakega denarja, ki ne gre za res potrebno bolnico, zakaj bi se ne porabil denar, nabran za cerkev sv. Terezike, za bolnico, ki bi nosila ime te moderne svetnice?

Zakaj bi bil ravno kraljev spomenik »kamen sredi Ljubljane«, ko imamo n. pr. na Kongresnem trgu neki drugi spomenik, ki je s prometnega vidika velika napota, za umetniškega pa menda ne ravno posebna dragocenost? Ko so ta »kamen« prestavljali z Ajdovščine na novo tlakovani Kongresni trg, ni bilo prav nikakršnega ogorčenja. Čudni so ljudje v Jugoslovanski tiskarni! Na šentjakobskem trgu lahko stoji kamenito čudovišče z volilni, čisto močno havariranimi svetniki, tudi gornji del Kongresnega trga nam lahko zastira in zastavlja izdelek precej primitivne obrti, na tr-

novskem mostu lahko kip sv. Janeza, samo za spomenik našemu mučenikemu kralju Ljubljana ne sme imeti prostora! Ime kralja Ujedinitelja je treba zapisati kje visoko na pustem pročelju kake erarične zgradbe, da ga zob časa čimprej obgloje in uniči. To je skriti smisel alarmantne notice v »Slovenskem domu«.

Če je res toliko škoda denarja za vsako drugo stvar in je bolnica najpotrebnejša, zakaj zidajo oo. frančiškani svoj konvik, ki ni poleg šentiviške gimnazije. Alojzije višča, Rakovnika, Kodeljevega, Martjančiča, itd. res prav nič potreben. Zakaj se baje namerava zidati pri sv. Kristofu še neko semenišče? Zakaj to hinavsko zavijanje oči nad porabo denarja, ki je bil zbran ravno v ta namen, da se postavi dostojen spomenik kralju Aleksandru?

Ko »Slovenski dom« odločno protestiral proti likovnemu spomeniku, pa v sosednem stolpcu zapoje visoko pesem oo. frančiškana, ki da so dali vzgled vsem graditeljem, kako naj ravnaajo z delavstvom. Pod mnogo obetajočim naslovom čitatelj izve, da so oo. frančiškani, katerih denar se steka v prvi vrsti iz žepov najsiromašnejših slojev, določili, naj delavec dela po deset ur na dan in ura naj se mu plača, ne po 5 ali po 3, marveč po 2.50 Din!

Potrebnost je res veliko nepoznavanje delavskih potreb, da se tako določilo razglašeno sveto kot izredno in vzgledno velikodušje. In »Slovenski dom« celo ponovno zatrjuje, da so »oo. frančiškani zahtevali od stavbenika, da zajamči delavcem minimalno mezdno 2.50 Din na uro. Bolj minimalnih mezd si oo. frančiškani res niso mogli zamisliti.

Da bi bila ironija še večja, poroča večerajšnji »Slovenski dom«, da so se delavci v Kranju uprli samotni mezdí 2.50 Din na uro. List je dal tej notici naslov »Delavci se bore za dostojne mezde«. Kakšne so tedaj oo. frančiškani zajamčene mezde? Če oo. frančiškani zajamčijo tako nizke mezde, so v zgled vsem stavbenikom, ako pa kak stavbenik stori isto, pa poroča »Slovenski dom« o tem čisto drugače.

Kralj Karol II. poseti Sofijo

Manifestacija prijateljskega zblizanja med Rumunijo in Bolgarijo

Sofija, 22. aprila. t. Kakor se zatrjuje v dobro poučenih krogih, bo proti koncu aprila ili v začetku maja posetil Sofijo rumunski kralj Karol II, da vrne poset bolgarskega kralja Borisa ki je pred poldrugim letom posetil Bukaresto. V Sofiji se vrše velike priprave za čim bolj svečan sprejem rumunskega suverena, ki bo ostal v Bolgariji več dni. Ta poset bo ob enem manifestacija zblizanja med Bolgarijo in Rumunijo. V Sofiji se je v zadnjem času vršilo več važnih konferenc pod predsedstvom predsednika vlade in zunanjega ministra Kjosivanova, na katerih so razpravljali o vseh vprašanjih, ki se tičejo bolgarsko-rumunskih odnosov. O sklepkih teh konferenc je bil sproti obveščen rumunski poslanik na bolgarskem dvoru Stoica, ki je o tem po-

ročal svoji vladi. Predsednik vlade g. Kjosievanov je dal vašemu dopisniku v zvezi s tem naslednjo izjavo:

Vprašanja, kojih rešitev se nam je zdela še pred pol letom zelo težavna, so sedaj na poti najboljše rešitve. Prijateljski odnosaj med bolgarskim in rumunskim vladarjem so pokazali pravo pot k ureditvi vseh spornih vprašanj. Poset rumunskega kralja bolgarski prestolnici bo zapečatil sporazum in naloga moje vlade je, da delo, ki so ga pričeli že moji predhodniki, izvede do kraja; izboljšanje in učvrstitev prijateljskih odnosov z vsemi sosedi. Kakor kri Jugoslaviji smo tudi pri Rumuniji naleteli na najboljše voljo, kar nam zelo olajšuje težavno nalogo.

Sestanek angleškega parlamenta

Stroški zaradi Abesinije nad en milijon funtov — Problem Dardanel

London, 22. aprila. AA. Spodnja zbornica se je sestala popoldne k prvi seji po velikončnih praznikih. Finančni minister Neville Chamberlain je predložil zbornici načrt novega proračuna. V svojem govoru je med drugim izjavil, da izkazuje novi proračun presežek 2.141.000 funtov Sterlingov. Nalo je podal podrobna pojasnila, iz katerih se more sklepati, da se gospodarski položaj popravlja in da se čuti čimdalje večja trgovska delavnost. Na vprašanje, kolikšni bodo izdatki za vojaške sile na kopnem, na morju in v zraku v zvezi z italijansko-abezinskim sporom, je finančni minister odgovoril, da bodo znašali po vsej priliki milijon funtov Sterlingov.

London, 22. aprila. z. Na večerajšnji seji spodnje zbornice, je vodja delavske stranke Attlee vprašal zunanjega ministra Edena, ali misli britanska vlada podati

kakšno izjavo o turški zahtevi po ukinitvi vojaških klavzul o Dardanelah. Zunanji minister je med viharim ploskanjem izjavil, da je vlada Velike Britanije prejela sporočilo turške vlade, ki pravi, da sprčo koronito izpremenjena politične in vojaške politike določbe čl. 18 dogovora o morskih ožinah ne dajejo več zadosti jamstva za varnost Turčije in da želi turška vlada zato pogajati se z državami podpisnicami te konvencije za zaključitev čim prejšnjega novega dogovora, ki bi zadostno zavaroval Turčijo, pri čemer bi upošteval zvezo od trgovske plovbe skozi morsko ožino. Eden je odgovoril, da je britanska vlada v notí z dne 14. t. m. za sedaj to sporočilo vzela na znanje.

Grki in Rumuni so se pobotali

Grčija ne bo ugovarjala utrditvi Dardanel, noče pa pristati na izhod Bolgarije na Egejsko morje

Atene, 22. aprila. p. Ministrski predsednik Metaxas je danes novinarjem izjavil, da je stališče grške vlade glede demilitarizacije Dardanel dovoljno za Turčijo. Grški odgovor na turško noto bo grški poslanik v Ankari v bližnjih dneh izročil turškemu zunanjemu ministru. Zato tudi ni nikake ovire za sestanke zastopnikov balkanskih držav, ki se ima v kratkem vršiti v Beogradu. Grški delegaciji bo sam načeloval. Pač pa grška vlada odklanja vsako diskusijo o bolgarski zahtevi po izhodu na Egejsko morje v tem smislu, da bi morala Grčija pristati na teritorialne koncesije v korist Bolgarom.

Izjava Metaxasa

Atene, 22. aprila. AA. Predsednik vlade Metaxas je izjavil tujim novinarjem, da je grško stališče glede remilitarizacije moreke ožine ugodno za Turčijo. Dodal je, da bo grška nota, ki se nanaša na to vprašanje, po vsej priliki že danes izročena turškemu poslaniku.

Nemčija se mrzlično oborožuje

Nemčija ima najhitrejša letala, poleg vojnih ladij pa gradi celo vrsto dozdavnih potniških in tovornih ladij, ki naj povečajo vojno mornarico

Pariz, 22. aprila. tr. Dočim so francoski listi zadnje dni posvečali glavno pozornost ženevskim dogodkom v zvezi z italijansko-abezinskim konfliktom, se sedaj zopet bavijo v glavnem s poremskim problemom in znova opozarjajo na nedopustne kršitve mirovnih pogojev s strani Nemčije. Dočim listi na eni strani opozarjajo na to, da Nemčija mrzlično utrjuje bivše demilitarizirano ozemlje v Porenju, želeč postaviti Francijo in vse lokarnske države pred izvršeno dejstvo, na drugi strani opozarjajo tudi na mrzlično oboroževanje Nemčije v zraku in na morju.

Nemčija bo po zatrjevanju francoskih listov v najkrajšem času najmočnejša država na svetu, kar se čisto oborožitve v zraku. Ne samo, da na veliko gradi vojna letala, izkorišča pri tem tudi najnovejše izume in presegajo nemška letala po hitrosti in po nosilnosti vse, kar je bilo doslej zgrajenega na tem polju. Nemčija se v potni meri za veda, kaj bodo pomenila letala pri bodočem modernem vojskovanju in zato posveča tej vrsti orožja največjo pozornost.

Na morju napreduje nemško oboroževanje mnogo hitreje, kakor pa se splošno domneva. Poleg izrazito vojnih ladij gradi Nemčija tudi celo vrsto navidezno potniških in tovornih parnikov, ki pa v resnici niso nič drugega, kakor maksimirane vojne ladje. »Petit Parisien« opozarja na to, da je Nemčija svojočasno protivno pogodbam versajske mirovne pogodbe zgradila dve križarki po 26.000 ton, križarko z 8.000 tonami in 30 podmornice. Sedaj gradi tri no-

ve »potniške« parnike in sicer »Scharnhorst«, »Gneisenau« in »Postdam«, ki so baje določeni za promet s Kitajsko. V resnici gre za prikrito vojno ladje, ki tako po načinu graditve, kakor po svoji hitrosti prekašajo najhitrejšje križarke. Vsak od teh parnikov ima po 25.000 ton in dosega hitrost 30 vozlov na uro. Zgrajeni so tako, da lahko vsak hip montirajo topove in oklopne stolpe, gornji krov pa je pripraven za letala. Ze samo dejstvo, da imajo tako veliki parniki prostora jedva za 312 potnikov, jasno kaže, kakemu namenu imajo v resnici služiti. Tudi posadka uživa docela drugo izobrazbo, kakor običajne posadke potniških parnikov.

Basel, 22. aprila. o. Po zanesljivih informacijah je Nemčija pospešila graditev utrdb v Porenju, da bi postavila Francijo in ostale lokarnske države pred izvršeno dejstvo. Z utrjevanjem bivšega demilitariziranega ozemlja je Nemčija pričela že davno prej, preden so vkorakale v to ozemlje nemške čete. Na vseh strateško važnih vrhovih so bile že pred meseci zgrajene betonske utrdbe, in sicer v največji tajnosti. Sedaj te utrdbe le izpopolnjujejo in povezujejo z drugimi fortifikacijami. Delo naglo napreduje, ker so mobilizirali v prisilne oddelke vse brezposelne po mestih in jih pod vojaškim nadzorstvom odposlali v Porenje, da grade utrdbe.

Italijansko sporočilo Angležem:

„Tansko jezero se bo napolnilo s krvjo onih, ki bi ga zopet poskušali odvzeti Italijanom!“

Rim, 21. aprila. o. Posebni poročevalci »Giornale d' Italia«, ki spremlja divizijo fašističnih milicnikov pod vodstvom generalnega tajnika fašistične stranke Staracea, poročajo o svečanosti ob Tanskem jezeru, ki naj za večne čase zapečati italijansko posest tega jezera in okoliškega ozemlja. Ko so italijanske čete zasedle obalo Tanskega jezera, je bila prirejena posebna svečanost, pri kateri so na polotoku Gorgori in na vseh »okoliških gričih izobesili italijanske zastave ter dali zavzetim hribom italijanska imena. Imenujejo se »Mussolinijev hrib«, »Italijanski hrib«, »Hrib 1. aprila«, ker so tega dne prišlele italijanske čete na obalo Tanskega jezera, in slično. Ko so izobesili italijanske zastave, je imel Staracea na zbrane milicnike in italijanske vojaške nagovor, v katerem je med drugim poudaril:

Izobesili smo te zastave na obalah Tanskega jezera in na najvišjih okoliških vrhovih v imenu italijanskega kralja in v imenu našega voditelja Mussolinija v znak, ki je in ostane ta zemlja in to jezero za večne čase italijanska posest. Ob tej priliki prisegamo, da se bo Tansko jezero napolnilo s krvjo onih, ki bi nam zopet hoteli iztrgati iz naše posesti to jezero in to ozemlje, ki si ga je za večne čase osvojila italijanska hrabrost. Prej se bo voda Tanskega jezera izpremenila v rdečo kri, kakor pa bi dopustili, da bi kdorkoli snel te italijanske zastave.

Po govoru Staracea se je izvršila formalna zapisreba milicnikov in vojske, da bo do zadnjega vzdihljaja in do zadnje kaplje krvi branila to italijansko posest.

Srditi boji

Pariz, 22. aprila. »Matine« javlja iz Adis Abebe: Abesinski vojni minister je dobil sporočilo, da se bijejo pri Salla Dingai med Desie in Adis Abebo srditi boji. Podrobnosti o teh vojaških operacijah še niso znane.

Nemškega poslanika še niso našli

Kairo, 22. aprila. Ker že štiri dni ni nobenih vesti o nemškem poslaniku, baronu Störe, so zelo v skrbah zaradi njegove usode.

Novi italijanski križarki

Trst, 22. aprila. Včeraj so spustili v morje novo 8000 tonsko križarko »Garibaldi«. Spezzia, 22. aprila. Včeraj so spustili v morje novo križarko »Duce degli Abruzzi«.

Sestanek finančnega odbora narodne skupščine

Beograd, 22. aprila. p. V četrtek, 30. t. m. se sestane finančni odbor Narodne skupščine. Razpravljal bo o pogodbi med državo in Radio dd. v Beogradu.

Monumentalni vefilmski
po glasovitem romanu
Jules Verne-a
PRIDE! KINO UNION!

MIHAJLO STROGOV

Adolf Wohlbrück
Maria Andergast, Hilde
Hildebrandt, Theo Lingen,
Kurt Vespermann

CARJEV SEL

Največji in najboljši film zadnjih 10 let! Nad 10.000 sodelujočih! Velenapet in pretresljivi prizori!
Premiera v KINU UNIONU!

Tarifni odbor za tekstilno delavstvo

Njegova naloga je urediti delovne in plačilne razmere v tekstilni industriji

Ljubljana, 22. aprila. Ustanovil se je Centralni tarifni odbor za tekstilno delavstvo v Ljubljani, in sicer s namenom, da uredi delovne in plačilne razmere v tekstilni industriji na področju ljubljanske delavske zbornice.

Pri tej važni nalogi, ki jo naj opravi tarifni odbor, so se združile tri naše najmočnejše delavske organizacije, ki zastopajo organizirano tekstilno delavstvo, in sicer Splošna delavska strokovna zveza Jugoslavije (SDSZJ), Jugoslovanska strokovna zveza (JSZ) in Narodna strokovna zveza (NSZ). V tarifnem odboru so se konstituirale tako: v ožjem odboru predsednik L. Jakomin, tajnik SDSZJ, tajnik V. Bučar, tajnik NSZ in blaginjski P. Lombardo, tajnik JSZ; širši odbor: S. Stane, Tržič in I. Tominc. Kranijski SDSZJ, C. Zupan, Tržič in J. Steblich, Skofja Loka, za JSZ; R. Lukman, St. Pavel pri Preboldu, in I. Maček, Maribor, za NSZ. Odbor je na svoji prvi seji sklenil da sme k sodelovanju pritegniti še druge strokovnjake, ki se bo za nje spoznaval ožji odbor. Organi CTO so okoliščini in krajevni tarifni odbori. Okoliščini tarifni odbori se bodo osnovali najprej v Mariboru, Celju in Kranju. Krajevni tarifni odbori se morajo ustanoviti takoj v vseh krajih, kjer so tekstilni obrati. Okoliščini in krajevni tarifni odbori se morajo konstituirati prav tako, kakor CTO, in sicer imenuje vsaka podružnična sodelujočih strokovnih organizacij po enega zastopnika in dva odbornika, ki bi naj bila iz predelniške in tkalske stroke.

Okoliščini in krajevni odbori bodo razpravljali, čim se konstituirajo, o osnutku kolektivne pogodbe, ki ga je izdelal CTO. Seveda je težko napovedovati, kakšna bo sprejeta kolektivna pogodba, ne moremo

pa tudi reči, da si jo bo delavstvo priborilo. Nedvomno pa je ustanovitev CTO velik uspeh. Ustanovitev okoliščini in krajevnih odborov se bo najbrž nekoliko zavlekla, vendar moramo pričakovati, da bo organizacija hitro napredovala, če zato, ker so se pri akciji zedinile vse tri strokovne organizacije ki navadno ne nastopajo skupno. Kakor vidimo, te organizacije ne bodo delovale skupno samo v CTO, temveč tudi v okoliščini in krajevnih odborih.

Ustanovitev CTO je zbudila veliko zanimanje med našim tekstilnim delavstvom, ki je pri nas najštevilnejše, saj ga je okrog 14.000. Delovno razmerje v tekstilni industriji se ni urejalo, kar je pokazalo letos tudi anketa v Beogradu. Ureditev je zelo potrebno, saj se tekstilna podjetja pri nas zelo naglo množijo, pač zato, ker tekstilna industrija uživa carinsko zaščito in ker je delovna sila pri nas zelo poceni. Večina podjetij je v tujih rokah. Znano je da so nekatera podjetja prišla v našo državo s starimi stroji, kakršni že davno več ne obratujejo v drugih državah, pri nas so si pa kmalu skopala velik kapital. Nove tovarne sicer nudijo zaslužek našemu delavstvu, toda moramo biti zelo previdni glede tujih podjetij, ki lahko prav tako hitro ter nenadno zapuste naše kraje kakor so prišla, ki jim bodo postala tla neugodna in bodo pustila le izčrpano, jetično delavstvo. Zadnje čase so se nekateri naši kraji zelo naglo industrializirali zaradi tekstilne industrije in lahko nas upravičeno skrbi, kaj bo z armado delavcev, če bo prenehala konjunktura za tekstilno industrijo, saj je ustanovljena več ali manj umetno. Zato je pač treba zaščititi interese tekstilnega delavstva, kar je naloga CTO.

Planine ob našem Jadranu

Predavanje kapetana Panyja in zagrebskega fotografa Griesbacha pod okriljem SPD

Ljubljana, 22. aprila. Prav hvaležni smo SPD za sponzoriranje predavanja ob planinah ob našem Jadranu, saj v Ljubljani še nismo videli tako pestrih živih in krasnih slik o lepota našega morja in zadovoljil nas je tudi zgornji glavni predavatelj znani zagrebski fotograf G. Griesbach, ki je res mojster fotografije in gladke besede. Z obema predavateljskima kapetanom Panyjem in fotografom Griesbachom, je številne poslušalce najprej seznanil predsednik SPD dr. Pretner in na kratko razložil pomen predavanja, naglašujoč, da Slovenci premalo poznajo planine ob našem morju, a letos je vsakomur dana prilika da si na ceneni način ogleda morje in vse njegove znamenitosti vzdolž obale, napravil bo pa lahko tudi izlete v planine ob morju.

Prvi je spregovoril kapetan Pany, ki je na specijalno točno označil vso progno, poenosti od Sušaka do Učinja kot končne postaje, a nato je povzel besede G. Griesbach. V sliki in besedi se je pred nami razvil prekrasen pejsaž jadranske obale in njenih gora od Sušaka do skrajne točke na jugu. Proga vodi od Sušaka mimo Kraljevice in Bakra, kjer opazujemo timolovce na visokih letevah do našega največjega kopališča v Hrvatskem Primorju — Orikvenice. Pred nami se razvija življenje na njeni solni obali, a kmalu se poslovlamo in že smo v starodavnem Senju. Skozi Planinski kanal se peljemo mimo romantičnega Jablanca do Karlobaga, obrnemo nazaj in zavijemo v Mali Kvarner ter kmalu nato pasiramo Kornatsko otočje. Izletniški parnik bo krenil med 180 otokov, po progah, ki se sicer običajno parniki izogibajo a nam nudi mnogo mikavne. Nato obiščemo Šibenik, staroslavni Trogir in Split, kjer so mogoči izleti na Marjan, v Solin, na Mosorsko planino in drugam, a največja znamenitost bo pač ogled slovite Biškeve morje jame. Predavatelj je navajal da so številni izletniki, Nemci, Čehoslovaki, Avstrijci in dru-

gi, ki so videli slovito modro jamo na otoku Capri, izjavili, da Biškeva po svoji lepoti italijansko znatno prekaša. Domačini se radi koplajo v jami kjer se človeku dozeva v vodi kakor bi bil oblit s srebrom. Časih se rad skriva v jamo morski pes in zato je potrebna precejšnja previdnost. Iz Splita nas parnik popelje na Omiš, a kmalu nato smo v Makarski. Divimo se bujni južni vegetaciji, krasnim agavam, pinjam in košatim cipresam. Dolgo ne ostanemo, saj je naš naslednji cilj ponosni patricijski Dubrovnik. Predavatelj je naglasil da se smatrajo Dubrovničani nekako vzvišeni nad drugimi Dalmatinci in to res upravičeno. Saj je to res biser Jadrana, ki se ne ponaša samo s krasno lego in bujno floro, temveč slovi tudi zaradi svojih zgodovinskih znamenitosti in prekrasnih zgradb. Zadržal nas je pogled na vilo »Scherezasad«, ki jo je iz samega marmorja. Mestrovici zgradil najbogatejšemu dubrovniškemu patriciju. Pred nami vstaja pravilica iz »Tisoč in ene noči«. Seveda ne zanemarimo Lokrum in Lopud, kjer se nam svet odkriva svojevrstna, bujna, vprav tropična vegetacija. Iz Dubrovnika v Ercegovino, v mični Perast, Kotor in Boko Kotorsko, nato v Budvo, ki slovi kot eden najlepših krajev na Jadranu, naposled pa na Učinj. Občudujemo košate palme, bogate oranžne nasade. Na povratku se ustavimo na Hvaru itd.

Predavatelj je v osmih letih zbral in nazikal ogromno gradivo ter nam pokazal nad 300 koloriranih diapozitivov, ki so po lepoti in pestrosti prekašali drug drugega in pokazali, da je res mojster fotografije. Videli smo vse znamenitosti vzdolž obale, vso bogato kulturo solne Dalmacije, njeno bujno vegetacijo, šest metrov široke platan, tisočletna drevesa, datljeve palme in divne nasade, poleg tega vso romantiko planin ob naši obali. Hvaležen dolgoletni aplavz je bila zaslužena nagrada za zanimivo predavanje.

Vseslovanska učiteljska zveza

Ljubljana, 22. aprila. Letos od 28. do 30. 6. bo praznoval 150 letnico najstarejši češki zavod za gluhozorne na Smichovu pri Pragi. Te proslave, se udeležijo solniki iz raznih držav zlasti Poljski, Francozi, Belgijci, Avstrijci in Američani. Kako veliko važnost polagajo Čehi na to proslavo, prica tudi to, da je prevzel časovno predsedstvo primorac g. dr. Baxa. S proslavo bo pa tudi združena velika razstava specialnega šolstva v ČSR. Razvoj tega šolstva bo prikazan s filmi in diapozitivi tudi v drugih državah. Istočasno bo ustanovljena vseslovanskega saveza učiteljskega specialnega šol.

Prav posebno pa misli sodelovati pri tej prireditvi bratske države tudi Jugoslavija. Saj so nam Čehi baš ob tej priliki izkazali posebno pozornost. V častni prireditveni odbor, v katerem so najodličnejše osebnosti iz ČSR je izvoljen tudi zastopnik naše države g. inspektor ministrstva socialne politike Ramadanović Veljko. Sam direktor zavoda za gluhozorne na Smichovu g. Novak pa je še s posebnim pismom k udeležbi povabil Udrugo in nastavnike šol za defektno deco kraljevine Jugoslavije s tem, da se te proslave udeležijo po možnosti čim več članov tega združenja.

Razvoj specialnega šolstva v naši državi kaže v zadnjem desetletju prav lep raz-

mah. Treba pa je seveda ugotoviti, da je to šolstvo navzlic temu še vedno v razvojni fazi, posebno ker nam še danes manjka mnogo prepotrebnih zavodov za defektno deco. Tudi učiteljev strokovnjakov primanjkuje še v tej stroki, čeprav se je baš zadnja leta tudi v tem pogledu mnogo storilo. Zato bo tudi za razvoj našega še mlade specialnega šolstva potrebno, da se omogoči čim večjemu številu nastavnikov teh šol poset ČSR, da se morejo približati seznanim s tovrstnimi ustanovami v češki zemlji. Namerava se namreč istočasno organizirati tudi ogled vseh sličnih ustanov po vseh važnejših centrih ČSR, slovaške.

Pokvarjena mladina

Kočevje, 21. aprila. Prav zanimiv prizor so videli ljudje oni dan na kralja Petra trgu v Kočevju. Mlad okrog 14 let star fantič je nesel po trgu gos. To bi ne bilo vzbudilo nobene pozornosti, da ni s njo nekakega uradnika opozoril gospe prof. Uršičeve, da je to njena gos. Fantič je namreč ukradel na najprometnejšem trgu v Kočevju iz zavarovanega dvorišča gos na ta način, da je šel samozavestno v hišo ter vprčil ljudi ujel gos in odnesel. Drzne tatvine ni izmed odraslih nihče opazil. Gos bi bil odnesel neznano, da je ni spoznal uradnikov sinček. Ker je uzmotvil umno ubiral pot pod nože, je moral dečko teči za njim, da mu je iz-

trgal gos iz rok. Seveda pa tatitica to ni nič motilo, kar urnih krač jo je ubral dalje tako naglo, da se izmed številnih odraslih prisotnih ni nihče zavedel, da bi mladega nepridiprava prijel in ga pobral, kdo je.

Ta tatvina spominja na svoji predrznosti na predrznost gangsterjev ter se zato prav s strahom vprašujemo, kaj bo, če bodo današnje težke socialne razmere tudi pri nas vzgojile takšne kriminalne tipe.

Aleks Podvinec na zadnji poti

Radeče, 21. aprila. Bolestno je odjeknilo v srcih vseh domačinov, ko se v nedeljo znesla po Radečah žalostna vest, da je bela žena pretrgala nit življenja 49 letnemu splošno spoštovanemu in priljubljenemu g. Aleksu Podvincu, ki je postal žrtve operacijskega noža na Dunaju. Pokojni Podvinec si je pridobil mnogo zaslug za naše mesto. V trajnem spominu ga bodo ohranila poleg številnih občinskih revežev vsa tukajšnja nacionalna društva, ki jih je izdatno podpiral.

Po rodu Hrvat, je prišel takoj po prevratu k nam ter vzel v najem usnjarno pokojnega Zupaniča, katero je adaptiral in povečal. Nad 120 domačinov je našlo pri njem stalno zaposlitev. Njegovi podplat: »Mignon« so bili znani po vsej Jugoslaviji. Kot šef je bil prijazen in dober z vsemi uslužbenci; prava dobročina pa je bil za reveže, katerim je nakazal skoraj vsako leto po 5 tisoč Din podpore, poleg tega pa so bila vrata njegovega stanovanja vedno odprta za siromake, ki so našli pri njem denarno podporo ali skromno kosilo. Večje zneske je daroval vsako leto tudi domačemu Sokolskemu društvu, gasilski četni godbenikom »Savski val« ter železničarski godbi na Zidanem mostu. Bil je ljubitelj petja ter je sodeloval kot član pri društvu »Kum«. Sokolskemu društvu je daroval lepo parcelo za gradnjo Sokolskega doma, ki leži tik ob šoli.

Kot družabnik je bil vesele in šegave narave. Kraj rad je prihajal k Zanetu, kjer se je češče otresel vseh skrbi v družbi svojih prijateljev. Za življenjsko tovarišico si je izbral domačinko Heleno. Zakon pa je ostal brez otrok. Zapušča poleg užalostne vdove še očeta in mater, ki živita v Zemunu in obkujeta njegovo prerano smrt.

Danes popoldne so ga pokopali na izraelskem pokopališču v Karlovcu, kjer je prebil zadnja leta svojega življenja. Na zadnji poti ga je spremljalo mnogo domačinov kot odposlance Sokolskega društva in gasilske čete. Mestna občina je bila zastopana po svojem predsedniku g. Jožetu Rozmanu. Pogreba se je udeležil predsednik mestnega gospodarskega odbora g. Anton Polanc in žane Haller z odborniki ter mnogo pokojnikovih prijateljev. Naj bo blagum pokojniku rahla domača zemlja, žalujočim sorodnikom naše iskreno sožalje!

III. simfonični koncert

Naša radiofonska postaja in Gl. Matica sta v ponedeljek zvečer aranžirali v Filharmoniji III. simfonični koncert. Izvajal ga je pomnožen radijski orkester pod vodstvom svojega agilnega dirigenta g. Sijanec, kot solist pa je sodeloval violinski virtuoz prof. Karlo Rupel. Zdi se, da je iniciativa za simfonične koncerte širšega obsega prešla iz rok Ljubljanske filharmonije, ki je mnogo bolj gibljivemu in morda tudi materialno bolj ugodno postarjanemu radiofonskemu orkestru. Konsumentom je pač vseeno, kdo jim prireja simfonične koncerte, da jih le imajo in da so ti te na dostojni umetniški višini ter da jim zamoreno posredujejo glasbena dela, ki jih sicer ne bi imeli priliko slišati. Za enkrat radijski orkester se ni kos nalogam, katerih rešitev bi zahtevala množico, mnogostevilnega orkestralnega aparata, kakršnega zamore postaviti na koncertni oder Ljubljanske filharmonije, toda, kakor rečeno, je radijski orkester prožnejši, gibljivejši, manj vezan z raznimi organizacijskimi paragrafi in to gotovo, kadar bo to treba, poslal na koncertni oder delom, ki se bodo izvajala, kvantitativno in kvalitativno primeren aparat.

Ponedeljkov III. simfonični koncert — poslušal sem ga pri radijskem aparatu, saj je bil v prvi vrsti namenjen radijskim poslušalcem — je dokazal iznova, da je g. Sijanec močno inteligenten, izredno delaven, energičen impulziven dirigent, ki vodi svoj orkester čimdalje višje in k čimdalje močnejšim uspehom. V oddaji je zvel orkester odlično, polno in zvočno, dela so bila podana z zanosom, v stilni interpretaciji, gladko in širokopotezno. Večer je bil povečan klasični glasbi. Slišali smo po skoro petnajstminutni zamudi najprej simfonijo v a-duru Čeha Myslivečka. Mysliveček je bil sodobnik Mozartov. Rodil se je sicer okoli 20 let prej in umrl tudi 10 let pred njim konaj 44 let star, toda njegova glasba nima tipične znake tedanje dobe. »Il divino Beomoc«, kakor so ga imenovali, je napisal svoja dela v Mozartu tako sorodnem glasbenem jeziku, da so avtorstvo včasih celo zamenjali. Rodil se je v Pragi, a je po večini živel v Italiji. Napisal je šest simfonij, celo vrsto oper, sonat, godalnih kvartetov, maš, koncertov itd. Simfonija v a-duru ima tri kratke, jedrate, zaokrožene stavke in je njena točna in lahkotna izvedba izzvala krepak aplavz. Vendar sodim po aplavzu, da Filharmonija ni bila taš zelo številno zasedena, kar je seveda spričo umetniško polnovrednega programa in njegovega izvajanja le škoda.

Druga točka je bil Mozartov tridelni violinski koncert v d-duru, Solist prof. Karlo Rupel je o njem nanovo mogel briljantno pokazati vso zrelost svoje violinske igre tako v tehničnem kakor v prednaložnem pogledu. Koncert je zaključila Beethovenova šesta, pastoralna simfonija v f-duru (1808), ko so mu jo pomagali komponirati potok, nevihta, plitev pevek, ples in igre vaščanov, ki pa vendar ni bilo slikanje prirode, ali programna muzika, temveč so ti zunanji

vtisi le ozadje notranjega, duševnega doživljanja genija.

Dirigent g. Sijanec in radijski orkester sta si s svojim lepo uspelim III. simfoničnim koncertom utrdila sloves neprestano kvišku in k popolnosti stremeti domačih glasbenih činiteljev, od katerih si obetamo še mnogo čistih užikov. —t.

Usodne posledice udarca z motiko

Celje, 22. aprila. V torek sta se zagovarjala pred tričlanskim senatom okoliščina sodišča v Celju 21letni posestnik sin Mihael Leskovšek z Gubnega pri Pilštajnu in njegov brat, 27letni Jože Leskovšek zaradi uboja.

Dne 17. marca so kopali v vinogradu posestnika Franca Čepina na Pristavi pri Pilštajnu med drugimi tudi Mihael in Jože Leskovšek ter posestnikov sin Janez Leskovšek. Po večerji je krenila večina koparjev domov omenjeni trije Leskovški pa so v bližini Čepinove kleti spili. Janez Leskovšek je vrgel Jožeta Leskovška v blaten kolovoz, pri čemer je Jože izgubil motiko. Miha je nato napadel Janeza in ga vrgel v kolovoz, Janez se je pobral. Ko je prihitel Anton Belak iz kleti Janezu na pomoč, ga je Miha udaril z motiko, nakar se je Belak umaknil. Miha je nato v prepiru udaril Janeza z motiko po glavi in mu prebil lobanjo. Pozneje se je pojavila infekcija, zaradi katere je Janez Leskovšek 27. marca umrl.

Sodišče je Jožeta Leskovška oprostil, Mihaela Leskovška pa obsodilo na 1 leto in 6 mesecev strogega zapore.

S kolom po glavi

Celje, 23. aprila. Dne 16 februarja zvečer je 27letni delavec Jože Lampret iz Zagorja pri Ponikvi pred hišo Franca Fortuna v Velikem Lipoglavu udaril 30letnega posestnikovega sina Jakoba Slatinskega s Slatine pri Ponikvi s kolom po glavi in mu prebil lobanjo. Slatinska so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je po dolgem trpljenju umrl zaradi vnetja možganskih oten.

Lampret je 11. marca pri zaslišanju v Smarju pri Jelšah priznal dejanje, pozneje pa je trdil, da so Slatinska napadli neki fantje iz Loč in ga pobili s koli. Na večer usodnega dogodka so bili Jakob Slak, Anton Skrotek Slavko Ferlež, Rudolf Tiber, Ivan Leber, Lampret in Slatinske tri ure pri posestniku Fortuni in pili jabolčnik. Bili so dobro razpoloženi. Pozneje se je Slatinske odstranil in začel pred hišo klicati nekega fanta na korajžo. Lampret je nato stopil iz hiše, pograbil kol, pohitel za Slatinskim in ga udaril z vso silo s kolom po glavi. Čez nekaj časa je prikal Lampret na vrata, ki so jih bili ostali fantje zaklenili, in pozval fante, naj pridejo vsi ven, češ, da so prišli Ločani in da so Slatinska že dobro obdelali ter da hočejo tudi še nje napasti. Fantje fante so odklenili vrata. Dva fanta sta stopila ven in našla Slatinske nezavestnega z razbito lobanjo. O fantih iz Loč ni bilo nobenega sledu, ker si je bil Lampret to stvar izmislil.

Jože Lampret je bil obsodjen na 3 leta robije, na plačilo 1000 Din povprečnine, 154 Din pogrebnih in 500 Din bolniških stroškov ter na izgubo častnih pravic za dobo 4 let. Mati pokojnega Slatinskega, ki zahteva od Lamprete mesečno rento po 100 Din, je bila zavrjena s svojim zahtevkom na pot civilne pravde.

Kino „Sloga“

»Prvi jugoslovanski zvočni film z Ito Rino in Zvonimirjem Rogozom v Ljubljani«. Pred katikom smo poročali, da se je vršila v Beogradu in v Zagrebu premiera prvega našega zvočnega filma »A življenje teče dalje« v katerem igra glavno vlogo Ito Rina in član ljubljanske drame Zvonimir Rogoz. Uspeh filma je bil ogromen in naša Ito Rina je na osnovi tega njenega do sedaj največjega uspeha prejela mnogo ponudb filmskih producentov, zlasti francoskih, ki si hočejo lepo, mlado in talentirano igralko pridobiti za svoje filme. Film »A življenje teče dalje« je izdelan v srbohrvaškem, češkem in nemškem jeziku, kakor se pa pripoveduje bodo v kratkem napravili še francosko verzijo tega filma. O vsebini tega filma bomo še poročali, za danes je toliko, da pride sedaj ta film v Ljubljano in, da bo premiera tega filma dne 25. t. m. v kinu »Sloga«. Naša javnost, ki tolikokrat upravičeno godrnja čez razne nemške in drugojezične opere in filmske drame, bo imela sedaj priliko videti in slišati prvič naše večje domače filmsko delo, ki bo za nas Ljubljance toliko bolj zanimivo, ker bomo v njem videli in pozdravili našo Ito Rino, ki je že dolgo nismo videli na filmskem platnu. Premiera prvega jugoslovanskega zvočnega filma, bo kakor v Beogradu in v Zagrebu tudi v Ljubljani velik dogodek. Ker je pričakovati za prve dni predavanja tega filma večji obisk, sprejema uprava kina »Sloga« naročila za sobotno premiero že od danes dalje.

Požigi v Račah in okolici

Maribor, 22. aprila. V okolici Maribora se zadnje čase zelo množe požari, a zlasti so bile prizadete Rače, kjer je zadnje dni kar petkrat gorelo in vse kaže, da je na delu zločinska roka. V noči od sobote na nedeljo je pogorelo gospodarsko poslopje posestnice Marije Šramlove v Zgornji Gorici pri Račah. Ogenj je pa uničil tudi hlev, da ima posestnica 51.000 Din škode. Še iste noči je zapel rdeči petelin na gospodarskem poslopiju sosed Vinka Fingusta. Pogorelo mu je več objektov. Komaj se je poleglo razburjenje vaščanov, je začelo goreti pri posestnici Lizi Prenatovi. Ker je bilo poslopje s slamo krito, je pogorelo do tal. Fingust in Prenatova imata skupaj okoli 40.000 Din škode. Četrta požigalca žrtve je pa postal posestnik Franc Celofiga, pri kate-

rem je gorelo v noči od 20. na 21. aprila. Ogenj mu je uničil vsa gospodarska poslopja in ima Celofiga 40.000 Din škode. — Toda nesrečnemu piromanu še ni bilo dovolj: večeraj okrog 1. zjutraj je začelo goreti gospodarsko poslopje Alojzija Bauka. Ogenj mu je uničil hlev, skedenj, kolarnico in senik in mu povzročil 25.000 Din škode. Bauko je bil deloma zavarovan. — Na vasi vlada veliko razburjenje zaradi neprestanih požigov, a orožniki so pridno na delu, da požigalca izsledijo.

Beleznica KOLEDAR

Danes, Sreda, 22. aprila katoličani: Sv. tej in Kaj.

DANŠNJE PRIREDITVE

Matica: Lažni vitez (samo ob 16). Kino Ideal: Petrograjske bele noči. Kino Sloga: Mala mamica (Franciška Gaal).

Kino Union: Caričin gardist. Kino Siska: Pripovedke iz Winerwald. Koncert pevskega zbora »Smetana« iz Plzna ob 20. v Filharmonični dvorani.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9. Ramor, Miklošičeva cesta 20, in Gartner, Moste — Zaloška cesta.

Naše gledališče

DRAMA

Sreda, 22.: Zaprtro. Četrtek 23.: Moliere. Izven Cene od 10 Din navzdol. Petek 24.: Zaprtro. Sobota 25.: Prva legija. Premiera. Red A.

Premiera drame »Prva legija« bo v soboto 25. t. m. ob 20 Delo spada med najučinkovitejše uspehe najnovejših dramske literature. Pisatelj prikazuje v desetih nepetih slikah idejno borbo med znanostjo in vero. Vse dejanje se vrši v nekem ameriskem jezuitskem kolegiju. Sodelujejo v vlogah patrov jezuitov gg. Kralj, Levar, Debevec, Stupica, Jan, Jerman, Gregorin, Sancelin, monsignora Careya igra g. Lipah, zdravnik dr. Morela pa g. Skrbinšek. Režijo ima Ciril Debevec. Predstava se konča do 10.45.

OPERA

Sreda 22.: Lucia di Lammermoor. Premiera. Red Sreda. Četrtek 23.: Katarina Izmajlova. Red Četrtek. Petek 24.: Zaprtro. Sobota 25.: Trubadur. Gostuje Mladost, menci. Red B.

Prihodnja premiera v operi bo v začetku prihodnjega tedna. Poje se znamenita Verdijeva opera v štirih dejanjih Otello. V naslovni vlogi bo gostoval Mario Šimenc, Opero študirata kapelnik Neffat in režiser Primožič.

Iz Novega mesta

— Kupčija s saharinom prav dobro uspeva. Skoraj ne mine teden, da ne pri mejo varnostni organi kakega prekupevalca s saharinom, ki je najbolj priljubljen tihotapsko blago. Po navadi se s to prodajo pri nas ukvarjajo samo ženske. Ljudje, ki se dobro zavedajo, koliko tvegajo s prodajo saharina, se pojavljajo največ v mestu ob tržnih dneh, kjer vstopijo v vrsto prodajalk. Tudi večeraj, ko je bil Jurjev sejem, je stala v teh vrstah mlado dekle iz ugledne podeželske gostilničarske rodbine ter ponujalo v nakup saharin. Varnostni organi, ki so mlado prodajalko kmalu izsledili, so ji vsa saharin, ki so ga pri njej dobili, odvzeli. Bilo je ravno 59 škatlic. Vse je bilo zaplenjeno, prodajalko samo pa čaka sedaj občutna kazen.

— Jurjev sejem. V torek se je pri nas vršil Jurjev sejem, na katerega je bilo prigranjen 304 glav govedi, 17 konj in 1121 prašičev. Kupčija je bila srednja. Na ostalo, sem sejišču ni bilo posebne kupčije, to pa najbrž zato, ker je bil ta dan sejem tudi v Metliki.

— Mlado mater pogrožajo. V ponedeljek zvečer je od svojega rednika neznan kam izginila 16letna rejenka, nezakonska mati I. T. Bliznjak sosed in njeni znanci so na njej v ponedeljek pred njenim odhodom opazili, da je zelo potrta. Vzrok njeni potrtosti bo najbrž ponedeljska sodna razprava, pri kateri se je razpravljalo o očetovstvu njenega nezakonskega otroka. Rednik, ki ima od rejenke nezakonskega otroka pri sebi, se resno boji, da je šla mlada mati v smrt. Zadeva je prijavišla orožništvu.

— K vojakom so odšli. Po naših ulicah je bilo večeraj zelo živahno. K vojakom so odhajali mladeniči, potrjeni lanske leto. Novinci so se pripeljali v mesto iz svojih občin prepevajoč na okrašenih vozovih. Seveda ni pri tem manjkalo harmonik, ki so fantom igrale v slovo vesele poskočnice. Odhod naših novincev se je vršil v najlepšem redu in brez najmanjših nerednosti.

Pri zobozdravniku

— Tako, zdaj pa stisnite zobe. Upam, da so dobro vstavljeni. In zdaj povejte kaj zelo glasno. Bolnik zakriči: Gospod doktor, nimam denarja, da bi vam plačal!

Elitni kino Matica — Tel. 21-24

PRIDE

Rusko sovjetski vefilms

ZLATO JEZERO

Največja pustolovščina naših dni — Iskalci zlata, ljubezen in boj v divjem gorovju Altaja.

DNEVNE VESTI

— Visoka počastitev. Znanstveno društvo za humanistične vede na naši univerzi, ki nam pripravljajo slovensko akademiko znanosti in umetnosti je v nedeljo na svojem običnem zboru pod predsedstvom univ. prof. dr. Nachtigala izvolilo za svojega častnega člana g. dr. Frana Windischerja, našega odličnega javnega delavca in velikega podpornika umetnosti predsednika Narodne galerije, Ljubljanskega kluba, trgovskega društva »Merkur« itd. v priznanje njegovih zaslug za povzdigo naše znanosti in kulture. Za rednega člana je bil pa izvoljen umetniški zgodovinar, konservator dr. France Stele. Obema naše najiskrenejše čestitke!

— Redna predavanja na univerzi. Po 12dnevni stavki so se prišli na Ljubljanski univerzi velikonočne počitnice, ki so trajale do včerajšega 19. aprila. V ponedeljek 20. aprila pa so se zopet pričela redna predavanja in normalno delo na vseh fakultetah.

— Poštni minister o licitaciji za dobavo telefonskih kablov. V ponedeljek se je vršila v Beogradu licitacija za dobavo telefonskih kablov od meje do Beograda. Ker so se na pojavilo v zvezi s tem v javnosti različne vesti je poštni minister dr. Kaludjerčić izjavil dopisniku »Politika« da je dobilo ministrstvo tri ponudbe, ki jih zdaj proučuje posebna komisija. Ko bo komisija končala svoje delo, bo predložila ministru poročilo na podlagi katerega bo storil svoj sklep in ga predložil ministrskemu svetu. To delo se bo opravilo po polno kontrolno javnosti. Ko bo zadeva dozorela, bo minister obvestil o njej javnost, ki bo dobila vpogled v vse podrobnosti. Zato minister demantira vesti, ki so se pojavile v zvezi s tem, ker so neresnične.

Danes ob 16. 19.15 in 21.15 uri
Franciška Gaal
v muzikalni veseligr
MALA MAMICA
Ta film ne sme nihče zamuditi!
KINO SLOGA Telef. 2730

— Poljski minister na Sušaku. Včeraj je prišel na Sušak poljski kmetijski minister Julije Poniatowski. Na Rabu je ostala njegova soprega na počitnicah, on se je pa vrnil v Varšavo.

— Vozne olajšave. Zveza za tujski promet sporoča: Odobrena je polovična vozna po naših železniških črtah celotnega Srebrskega okrožja, ki se udeležijo prošaro v Celju dne 3. maja in to na sledečih progah: a) Novo mesto-Ljubljana; Ljubljana-Zidani most; Zagreb-Zidani most; Zidani most-Celje. b) Maribor-Grobelno; Konice-Poljane-Grobelno; Rogaska Slatina-Grobelno, Grobelno-Celje. c) Prevalje-Dravograd; Maribor-Dravograd; Dravograd-Velenje-Celje. Popusti veljajo za prihod v Celje 3. maja do 8. ure jutraj za povratek iz Celja ob 18. uri. Nadalje je dovoljen 50odstotni popust po naših železniških črtah članic Društva jugoslovenskih diplomiranih sester, ki se udeležijo skupščine v Sarajevu od 10. do 13. maja. Popust velja od 8. do 16. maja.

— Mednarodni kongres proti Tuberkulozi se bo vršil v času od 7. do 10. septembra 1936 v Lizboni. Predavali bodo zdravniški specialisti iz raznih držav o sledečih predmetih: 1. Radiološki izgled hitusa in njegovo tobačenje; 2. Primoinfekcija mladine in odraslih; 3. Profilaksa tuberkuloze na domu. Upati je, da bo tudi iz Jugoslavije primerna udeležba in da bodo oblasti naklonile primerno podporo za udeležence kongresa iz vrst zdravnikov-specialistov in sociologov.

VOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
v Šiški — Telefon 33-87

Vefilms dunajskega humorja, veselih pesmi, smeha in zabave

PRIPOVEDKE
IZ WIENERWALDA
Magda Schneider, W. A. Retty,
Leo Slezak.
Predstave v sredo in četrtek
ob 8. uri.

V petek ob 8. uri za ceno Din 3.—
na vseh prostorih:

LJUBEZEN V BELEM
Pride:
LJUBEZEN NA ZAPOVED

— Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 33 z dne 22. t.m. objavlja odločbo o pobiranju prispevka za prekomerno izkoriščanje javnih cest z avtobusi, odredbo o kontroli nad uvozom blaga, odločbo o kontroli nad pljučanjem obveznosti iz uvoza blaga, odločbo o načinu plačevanja blaga uvoženega iz Japonske, pojasnilo glede živilskih kontrolorjev, uredb, s katero se izpreminja in dopolnjuje uredba o sestavi kandidatnih list, o sestavi in poslovanju volilnih odborov in o glasovalnem postopku pri volitvah občinskih odborov v dravski banovini, odločbo o sejmških in tržnih pravicah v srazu ljubimorskem in srezu metliškem ter objave banske uprave o pobiranju občinskih davčnin.

— Akeija stanovanjskih najemnikov. V nedeljo bo v Splitu glavna skupščina združenja stanovanjskih najemnikov. Med drugim se bo razpravljalo o akeiji stanovanjskih najemnikov po vsej državi za znižanje najemnin.

— Zagrebška katedrala se krusi. Ko so morali po velikem potresu leta 1880 porušiti staro zagrebško katedralo v romanskem slogu in zgraditi novo v gotičnem slogu po načrtih dunajskega arh. Schmidta so na-

pravil veliko napako, da se niso preprčili ali bo izbrani gradbeni material dobro kljuboval zunanjim vplivom. Posledica tega je, da so se začeli kipi svetnikov kršiti, da jim odpadajo roke, glave in noge, kar pomeni veliko nevarnost za ljudi, ki hodijo mimo katedrale. Cerkev bi bilo treba stalno popravljati. Strokovnjaki ki so jo pregledali, pravijo, da bi stalo temeljito popravilo 2 in pol milijona Din.

— Dečji dnevi. Jugoslovenska unija za zaščito otrok proslavi tudi letos od 5. do 9. maja dečje dneve. V teh dneh bodo po vsej državi manifestacije in predavanja o dečjem vprašanju. Po vseh solah bodo predavanja na temo: Vzgojimo zdrav našašaj! Pri proslavi dečjih dni odo sodelovala vsa društva, ki se pečajo za vzgojo in zaščito dece, da se obrne čim večja pozornost vseh prijateljev naroda in mladine ter vseh odgovornih državnih in samoupravnih činiteljev na važnost telesne, ga in moralnega utrjevanja naše dece.

POZOR! Pri današnjih predstavah delimo brezplačno našim cenjenim obiskovalcem skatlico »UNION« čokolade!

CARIČIN GARDIST
DOPOLNILO: Nova Micky miška
KINO UNION, tel. 22-21

Blago za moško
obleko s podlogo

Din

Komanditna družba 390.—

Manufaktura 490.—

Beethovnova ulica 14 590.—

—lj Današnji koncert pevskega zbora »Smetana« iz Plzna ima spored, ki je sestavljen iz dveh delov. V prvem delu se pojajo zbori čeških klasikov: Fibicha, Dvořaka in Smetane. Za njimi pridejo največjavnješa sedanja mojstra Novak in Foerster. Na prelomu med klasik in sodanjimi mojstri je naš Prelovec s svojim škerjančkom Drugi del koncerta pa pri naša modernejše zbor, ki so jih napisali dirigent zbora Gselhofer, dalje Spilka, Palla, Jindrich in Malat. Vse, ki se zani, majo za lepo dovršeno zborovo petje, vabimo nocoj ob 20 v Filharmonično dvorano. Sedeži so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice, prav tam se dobi tudi sporedova knjižica.

—lj Nove hiše ob sodnjih. Ob Trdinovi in Cigaletovi ulici je bilo doslej se več lepih parcel, ki bodo menda že letos vse zazidane. Zda gradbe dve veliki stanovanjski hiši, ena bo celo petnadstropna; gradi

jo stavbnik Mudrovič in jo bo najbrž prodal. Ob Trdinovi ulici bo štirinadstropna, na dvorišni strani pa bo še za eno nadstropje višja. Poleg, v Cigaletovi ulici gradi zase stanovanjsko hišo stavbnik I. Sličan. Zanimivo je, da imajo tam skupaj parcele trije stavbniki. Poleg je namreč tudi stavbnik Mison, ki pa ne gradi. Vagalna parcela je Mudrovičeva in bo najbrž tudi kmalu zazidana.

—lj Javna produkcija šole Glasbene Matice ljubljanske bo v ponedeljek dne 27. t.m. ob 8. uri zvečer v Filharmonični dvorani. Na produkciji nastopi mladinski zbor šole Glasbene Matice pod vodstvom prof. Viktorja Šoneca in pa mladinski orkester šole pod vodstvom prof. Jeraja. Natančni spored priobčimo jutri.

—lj Akademija podmladka Jadranske traže. V nedeljo 26. t.m. ob 16.30 priredi podmladek Jadranske traže na III. drž. real. gimnaziji akademijo s plesom in pristo zabavo v dvorani Kazine. Ker se bo prebitek te prireditve porabil za poučno ekskurzijo dijakov na Jadran vabimo k obilni udeležbi.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24
Danes ob 4. uri
nepreklicno zadnjikrat!
VLASTA BURIAN
kot
LAŽNI VITEZ

—lj Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske poziva svoje člane, da se v polnem številu udeležijo pogreba družtvene, ga tajnika in vodje g. Otona Jeruca v četrtek 23. aprila ob 16. s Celovške ceste 134.

—lj »Na Trški gorici. Da si bodo to ljubljeno igro z godbo in petjem lahko ogledali tudi posetniki izven Ljubljane, jo vpi-

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 5 Din

prekluci
za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti

znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

TAPETNISKE
izdelke, otomane peresnice, žimnice, cauche in druga v to stroko spadajoča dela izvršuje po konkurenčnih cenah Sitar Karol, tapetnik in dekorater Ljubljana, Wolfova 12. tel. 28-10 1317

50 par enlanje
šturiranje vezene zaves, perila, monogramov, gumbic Velika zaloga perja a 6.75 Din.
Julijana, Gospodstvska 12. 1/1

TRENCHOATE ter vsa oblačila v ogromni izbiri odlično izdelana si nabavite najugodnejše pri Preskerju Sv. Petra c. 14. Telefon 38—83 6.R.

Makulaturni papir
proda

uprava »Slovenskega Naroda«, Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

zori Sentjakotski oder v nedeljo 26. t.m. ob 3. uri popoldne. Vnanje goste prosimo, da si rezervirajo vstopnice po dopisnici na —lj Pevsko društvo »Ljubljanski Zvone« v četrtek ob 16. pogreb ust. člana g. O. Jeruca. Glej parte! — V četrtek in petek zvečer vaji skupnega zbora. N- zamudite! P.

—lj Prekrasne nove preproge so pri sple stalni razstavi splitske kr. banovinske poslovne, Františkanska 4. naslov: Sentjakobsko gledališče, Ljubljana, Mestni dom. Podoželskim odrom sporočamo, da je gostovanje s to igro zaradi prevelikega ansambla nemogoče.

Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavi, te pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik, Stari trg 9, Ljubljana.

iz Maribora

— »Micki je treba močac« je naslov narodni veseligr, ki jo je napisal preprosti kmetič Vinko Korže in ki z njo gostuje dramski odsek cikove gasilke čete v soboto 25. t.m. Delo, ki je svojevrsten pojav v naši ljudski dramatik, je bilo ob krstni predstavi v Ptuj sprejeto zelo simpatično.

— Fotoamaterjem! Opozarjamo vse ljubitelje na umetniške fotografije in izbrane motive z našega Jadrana, ki nam jih bo pokazal naš priznani fotografski strokovnjak g. Ljudevit Griesbach iz Zagreba na nocojšnjem predavanju o našem Jadranu, ki bo v dvorani Ljudske univerze.

Elitni kino Matica — Tel. 21-24

Jutri senzacija nad senzacijo. Film kakršnega Ljubljana še ni videla

SKRIVNOSTI VARIETEJA

Zakulisne igre, intrige ljubezni in kriminal za kulisami londonskega varieteja. REZERVIRAJTE VSTOPNICE.

— Oba oproščena. Včeraj smo obširno poročali o razpravi zoper zakonca Vinka in Marijo Senčar iz Galuška, ki jima je obtožnica očitala, da sta zastupila 72letno mater oziroma tačo. Obtožnica sa zanikala vsako krivdo in zatrjevala, da se je starka zadržala z arzenom in se na ta način zastupila. Veliki senat, ki mu je predsedoval v.s.s.g. Zemljik, je oba obtožena zaradi pomanjkanja dokazov oprostil obtožbe. Obtožnico je zaslopal državni tožilec g. dr. Hojnik, oba Senčarja pa je zagovarjal odvetnik g. dr. Pihler. Za razpravo, ki se je zaključila ob 13. uri popoldne, je vladalo veliko zanimanje. Tako je dogodno, da je bila teška obtožba proti zakoncu Senčar neutemeljena.

— Podivjanost brez primere. Te dni je v Breznem več fantov napadlo železničarja Ferdinanda Leskovška. Podivjanci so moža s koli pobili na tla, ga do nezvesti pretepili, skakali po njem in ga obdelali z no-

*Ne samo
radi užitka...*

Kar zdravnik svetuje, to človek rad stori, saj gre vendar za največjo človeško dobroto, za zdravje. Zdravnik priporoča Kneippovo sladno kavo! Ubagajte ga tudi na to stran in pijte ne samo zaradi užitka, ampak tudi zaradi svojega zdravlja okusno

**Kneippova
sladna kava**

ži. Nekdo mu je zlomil tudi desno nogo v gležnju. Težko ranjenega železničarja so prepeljali v slovenjegraško bolnico. Napadalc so nezavestnemu Leskovšku ukradli tudi ves denar, ki ga je imel. Pet osumljenec so orožniki že prijeli.

Sokol

— Ljubljanski Sokol obvešča svoje članstvo, da je preminul njega zvesti in dolgoletni član Lrat Oton Jeruc. Društveno odposlanstvo ga bo sprejelo na poslednji poti, ostalo članstvo pa je vabljeno, da se v čim večjem številu pridruži odposlanecem. Zbirališče pred hišo žalosti, Celovška cesta št. 134 v četrtek 23. aprila ob 16. uri. Oblika civilna in znak. — Blagopokojniku časten spomin!

**Postani in ostani član
Vodnikove družbe!**

ZAHVALA

Ob prebridki izgubi mojega soproga

JOŽETA

sem prejela nebroj izrazov sožalja ustmeno in pismeno. Moja dolžnost je, da se vsem, ki so v teh težkih dneh sočustvovali z menoj, vsem, ki so ga v častnem številu spremljali na njegovi zadnji poti, obsuli krsto z venc in šopki, najiskreneje zahvaljujem. Posebno zahvalo za ves trud pok. bolezn sem dolžna zdravnikom gg. dr. Majcnu in dr. Zvolku, dalje č. sestri, ki mu je lajšala trpljenje v zadnjih urah, nato č. duhovščini z. g. p. dr. Romanom Tomincem, g. šefu, g. Josu Pletersku za ginitve poslovilne besede ob grobu in vsemu uslužbenstvu tvrde I. C. Mayer, predsedstvu trg. društva Merkur, pevskemu društvu »Ljubljanski Zvone« ter vsem pevcem združenih ljubljanskih pevskih zborov, ki so se od rajnega poslovili s pretresljivo zapetimi žalostinkami. Vsem veljaj moja najpriskrnejša zahvala!

Maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 23. t. m. ob ¼ 8. zjutraj v frančiškanski cerkvi.

ANICA GRILČEVA

**Ali trpite na tej
bolezni
nog?**

Prvi znaki so vedno rdeča koža in občutljivost med prsti. Koža med prsti je vlažna, razpokana ali luskinasta z neugodno srbečico, ali pa je bela, odebelena in neprijetnega vonja. Premotrite noge takoj zvečer. Če najdete le enega od teh znakov, okrenite takoj potrebno. Vodi dodajte Saltrat Rodell. Soli izločujejo kisik ter dajo vodi videz neposnetega mleka. Ko pomosite noge v to mlečno kopel Saltrata, prode kisik v znojnice in naglo uniči parazite gnojne lišaja, ki so povzročitelji te nevarne bolezni. Čudovite Saltrat kopeli umirajo in zdravijo utrjene noge in pa noge, ki pečejo. Z uporabo Saltrat kopeli se omehtajo vsa trda mesta in žulji, ki jih lahko takoj odstranite s koreninami vred. Saltrat Rodell se prodaja z jamstvom uspeha v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

K premieri Donizettijeve opere Lucia de Lammermoor

Ljubljana, 22. aprila. Drevo bomo slišali v naši operi premiere Donizettijeve opere Lucia de Lammermoor. Komponist te mojstrovine Donizetti je bil rojen 25. septembra 1797 v Italiji. Živel je v takozvani predveridijanski dobi in je bil 5 let mlajši od Rossinija in 5 sta, rejši od Bellinija. Njegovi starši so hoteli, da bi postal odvetnik, kar pa se jim ni posrečilo, ker je njihov sin hotel postati arhitekt. Končno je odšel v glasbene šole, kjer sprva ni dosegel posebnih uspehov. Po dovršenih študijah je dobil mesto v Parizu, kjer pa ni mogel vzdržati radi premnogi tekmecevi. Odšel je nazaj v Neapelj in s pomočjo Salvatorja Kammara na podlagi besedila Walterja Scotta »Neveste« napisal Lucio de Lammermoor. Danes so minila baš 103 leta od njene prve uprizoritve. To opero je napisal Donizetti za prvovrstne pevce. Koloraturne partije spadajo med najtežje v operni literaturi. Arie iz Lucie de Lammermoor so pele o priliki koncertov razen na opernih deskah tudi najslavnejše koloraturke. Opera je polna krasnih arijazov, ki ostanejo poslušalcu že po enkratnem poslušanju neizbrisno v spominu. Donizettiju je treba priznati, da je pisal vedno v najlepšem slogu. Zdal pa še nekaj o vsebini priznane mojstrovine, ki se je obdržala na repertoarju vseh svetovnih oper:

Plemeniti škotski družini Asthonov in Ravenswoodov v pokrajini Lammermoor sta si bili skozi leta v smrtnem sovraštvu. V tej borbi se je lordu Asthonu posrečilo odvzeti Edgardu Ravenswoodu skoraj vse imetje. Kljub medsebojnemu sovraštvu se je lepa mlada Asthonova sestra Lucia zaljubila v zadnjega potomca sovražnega rodu, lorda Edgarda. Skrivala sta svojo ljubezen in se na lovu pridno sestajala. Pri nekem sestanku ju zaloti lord Asthon v družbi Raimonda, vzgojitelja Lucijinega. Asthona, ki je bil zamočan v politične zadeve, je to spoznanje še bolj potrdilo. Med tem izda Norman Ravenswoodski tajno ljubezen Edgarda in Lucie, ki je nekdanji rešil smrtnegega sovražnika pred rogi nevarnega bika. Lovski prijatelj potrdi Normanove izjave, da so videli Edgarda, kako se sestaja z Lucio. Razburjenje njenega brata je nepopisno in ne more ga potolažiti niti Raimond, ki mu je sicer dober prijatelj. Lucia pričakuje s svojo dvorno damo svojega izvoljenca v parku. Edgard se ji približa ter ji med drugim razkrije, da ga kliče domovina v boj v Francijo. Izrazi željo, da bi se rad poslovil prijateljsko od njenega brata in da mu hoče priznati tudi ljubezen do Lucie, čemur se ona protivi in ga spominja na staro sovraštvo. Zagotavlja ga, da ga iskreno ljubi in mu prisega večno zvestobo. Njena prisega ga omehča in si zamane njata prstane v znak večne ljubezni.

Lord Asthon Ravenswood pričakuje v svojem gradu sestro, radi zelo važnega razgovora. Njegov zaupnik mu prigovarja, naj napravi Lucio ubogljivejšo, že glede na potvorjena pisma; ki jih je pošiljal na mesto pravih. Med njunim razgovorom se pojavi Lucia, mrtvaško blede, topega pogleda, znaka silne bolesti in pričetka duševne zmedenosti. Brat ji očita njeno ljubezen in zahteva naj se ji odpove, čemur pa se Lucia protivi. Ko ji po kaže potvorjeno Edgardovo pismo in s tem na lažnjivi način razkrinka njenega ljubimca, se ona ob tem spoznanju zgrudi. Brat ji še nadalje prigovarja, naj se poroči z Arthurom Buklawom, katerega vpliv na dvoru ga more edino rešiti. Njen vzgojitelj Raimond jo tolaži in ji sporoča, da je njenega ljubimca, ki je bil v sporoču potopljeno zanesljivega kurtiza, da ji brat ne govori čiste resnice. Končno ji tudi on predlaga naj ugodi bratovim zahtevam.

Slavnostna dvorana Ravenswoodskega gradu je razkošno okrašena za zaroko Lucie z Arthurom. Lord Asthon pelje Arthura v zbor vitezov in dam. Lucie se bliža jokaje v zarčni obleki, vpadlihi in duševno popolnoma onemogla, kar opazuje Asthon proti Arthurju, da je

to še vedno znak neotolažljivega žalovanja radi materine smrti. Lucia podpisuje podzvestno zarčno listino, kar se nedomoma pojavi s pretečo gesto Edgarda, z namero, da prepreči zaroko in si izvoljen. ko ponovno osvoji. Nastane prepri, v katerem uspešno posreduje Raimond, ki smrtnega sovražnika pomiri. Med razgovorom Edgard izve, da je Lucia podpisala zarčno listino. Prekolne nezvesto dekle,

Zvonimira zupečeva

ji odvzame poklonjeni prstan in ji njene. ga vrne. Po razburilni sceni plane iz dvorane.

France s kmetov na zakonskem dopustu

Zaškripal je ključ v ključavnici, potem pa vse tiho je bilo

Ljubljana, 22. aprila. V Ljubljano je prišel v ponedeljek na obisk k svojim sorodnikom premožen posestnik z dežele. Mož, ki je v najoljstih letih, je pravil domo ženi, da gre v prvi vrsti za obisk sorodnikov, pa so mu menda že pred odhodom rojile po glavi pregrešne misli. V mestu je koj zavil v gostilno, kjer je naročil četrta vina in se jel pomenkovati z brhko natakario. Pripovedoval ji je, kako se doma dolgočas, pri tem jo je pa vedno bolj zaljubljen gledal. Ker pa natakaria najbrž ni imela pravega smisla za njegove namene, je vstal, široko zamahnil z roko in odšel iskati zabave drugam.

Večer je bil, ko je prikolovratil židane volje v Kolodvorsko ulico in zavil v gostilno, kjer se mu je zdelo, da bo našel pravo družbo. In ni se zmotil. Čim je sedel za mizo in se ozrl okrog, je zagledal v nasprotnem kotu okroglo dekle, ki je živahno obračalo nakodrano glavico. Bila je sama in se ni zmenila za ostale pive, ki so se glasno pomenkovali, metali karte ter bodrili drug drugega k večji podjetnosti v pitju in kartanju. France se je takoj zagledal v dekletu v kotu, praznil kozarec za kozarcem in se sladko smejal, dokler deklet ni prisledlo k njemu.

Kajne, da se je poznava je vprašala in se zapeljivo ozrla na Franceta, ki se je hitel odmakati, da napravi prostor prijazni sosedu, o kateri je bil takoj prepričan, da je lepša od vseh deklet v domači vasi.

Kmalu sta bila v živahnem pogovoru in je postajal France čedalje bolj židane volje. Besede so postajale vedno tišje, dokler ni šepnila Francetu, da je v gostilni prav za prav dolga in da bi bilo prijeteje kramljati kje drugje.

Toda kaj? je ves blažen in zbežan obenem vpraševal France, dokler se ni odločila in odgovorila navidez srmežljivo: — O saj sem doma sama nihče naju ne bo motil!

France je bil v devetih nebesih; hitro je plačal in že je bil s prijaznim dekletom zunaj Hitela sta po ozkih ulicah in ob stala pred veliko hišo, kjer je ona previdno odprla vrata in se v veži stiskala k njemu tako nežno in prijazno, da je postavljeni France kar nekam preplašen buljil v temo. Končno je pa šepnila Francetu prav na uho, naj malo počaka, češ, da gre odpret

V gotski dvorani Ravenswoodskega gradu so zbrani najodličnejši svatje, med katere stopi Raimond in izjavi, da je duševno zmedena Lucia umorila svojega so. proga. Ona vstopi upadlih in bledih lic in z zmedenim nasmeškom... V njenih arijazih je skrita velika bol, ki napravi na navzoče najgloblji vtis. Na osamljenem pokopališču Ravenswoodskem čaka Edgard v temni noči svojega nasprotnika, za katerega ne ve, da je umorjen. življenje mu je itak samo bolelost... Zeno. vanjsko ranjanje v gradu je utihnilo. Edgard pričakuje in upa le še na smrtni udarec Asthonovega meča. Iz tega premi. šljevanja ga zdrami žalostni spev. Iz gradu prihajajo zadnji ženitovanski gostje, od katerih Edgard izve za Lucijino težko in neozdravljivo bolezen, kateri bo ne. dvomno podlegla. Nenadoma začuje mr. tvaški zvon, ki oznanja njeno smrt... Poslednjič bi jo rad še videl, kar pa se mu želja ne izpolni. K njemu pristopi Raimond, ga skuša potolažiti, česar pa Edgard v svoji boli ne sliši. Vsa prigovarjanja ne pomagajo — v svoji tugi si porine bodalo v srce...

To je vsebina »Lucie de Lammermoor«, katere naslovno vlogo bo kreirala naša odlična koloraturka gđ. Zvonimira zupečeva, ki se je v naši operi lepo uveljavila. V vlogi Edgarda nastopi naš tenorist g. Joža Gostič, v vlogi Asthona g. Janko, Raimonda g. Betetto in Arthura g. Francel. Po sodelujočih smo prepričani, da je zasedba te odlične romantične opere prvovrstna in da bo gotovo ugajala naši operni publiki — r.

Hauptmann usmrčen po nedolžnem?

Ceprav je bil zaradi ugrabitve Lindberghovega sinčka obsojeni Hauptmann že usmrčen, ne smatra guverner države New Jersey Hoffmann te zadeve za urejeno. Njegov pomočnik v Chicagu je izjavil, da bodo v kratkem aretirani trije ugrabitelji, ki imajo baje na vesti smrt Lindberghovega sinčka. Mladi čikaški odvetnik Bernard Finnigan, vodja skupine Hoffmannovih detektivov z vso verno nadaljuje preiskavo že od 1. aprila torej od dneva Hauptmannove usmrtnice in pravi, da ima že zdaj guverner v rokah nepobitne dokaze, da je bil Hauptmann nedolžen.

Finnigan je pripomnil, da so našli v New Yorku 5.000 dolarjev, izvirajočih od Lindberghove odkupnine. Če bi bil guverner Hoffmann proti koncu marca v rokah iste dokaze, kakor jih ima zdaj, bi Hauptmann ne bil usmrčen. Po mnenju odvetnika Finnigana bo ugrabitev Lindberghovega sinčka v kratkem pojasnjena.

Iz Kranja

Koncert »Smetane«. Na svoji turneji po Jugoslaviji priredi znani češkoslovski moški pevski zbor »Smetana« iz Plznja pod okriljem »Glasbene Matice ljubljanske« pevski koncert z bogatim sporedom tudi v Kranju in sicer v četrtek 23. aprila v dvorani Narodnega doma. Koncert se prične ob 20. uri ter bi bilo prav, da bi bili Kranjčani enkrat točni, da nas gostje ne bodo čakali z nastopom, kot je v Kranju to navada. Zbor, ki bo predvajal zelo izbran program priznanih komponistov, dirigira prof. Bogdan Gselhofer. Ker se nam nudi redka prilika izrednega glasbenega užitka ter da se oddolžimo bratom Čehoslovkom, ki so naše zbornice v nedolžnem sprejeli, apeliramo na občinstvo, da s številnim obiskom podkrepiti patrijotično manifestacijo medsebojnega bratstva. Da bo pa češke pevce še prav posebno toplo in prisrčno sprejela in pozdravila tukajšnja številna češka kolonija, je izven dvoma.

Rekruti, ki odhajajo te dni k vojakom, se letos niso posebno lepo vedli. V ponedeljek, ko je v Kranju tržni dan, so iz raznih vasi prišli v Kranj, kot je to njihova običajna vsakoletna navada, peli so po mestu ter vriskali, vendar pa so nekateri dovoljeno mejo navdušenosti prekorčili. Posledica tega je bila, da je bilo nekaj fantov zapisanih ter bodo od sreskega načelstva kaznovani.

Ponarejeni petdesetaki. Zadnje čase se letos niso posebno lepo vedli. V ponedeljek, ko je v Kranju tržni dan, so iz raznih vasi prišli v Kranj, kot je to njihova običajna vsakoletna navada, peli so po mestu ter vriskali, vendar pa so nekateri dovoljeno mejo navdušenosti prekorčili. Posledica tega je bila, da je bilo nekaj fantov zapisanih ter bodo od sreskega načelstva kaznovani.

Motorni šport se v Kranju vedno lepeje razvija. Motorna vozila, to se pravi motocikle si je nabavilo precej Kranjčanov, zlasti mladina. Kranjski motoristi se še dobro spominjajo svojega slavnega tovariša Stariča nazvanega »Letiči Kranjec«, ki se je za sportne trofeje z uspehom boril tudi v inozemstvu. Skoda je le, ker kranjski motoristi nimajo pravega dirkališča ter so navezani le na vožnjo na cestah in na

skupne izlete. Pred leti se je že govorilo o tem, da bodo kranjski motoristi vzeli v najem velik travnik pod Laborami ob državni cesti, ki vodi v Ljubljano ter da bodo tam uredili pravo dirkališče. Seveda je bila izvedba te ideje zvezana z velikimi stroški. Pozneje je stvar na žalost zaspala. Parkrat se je v Kranju in sicer pri Kroni na cesti proti Naklu vršil motoskyöring, kar je zanimanje za motoristiko zopet nekoliko poživilo. Večje zanimanje za ta prelepi sicer nekoliko dragi šport se pa kaže letos. Radi ugodne zime motoristi letos niso bili prav nič ovirani ter so že zgodaj spomlad prišli s prirejanjem skupnih izletov na razne kraje. V posete h kranjskim motoristom pa večkrat prihajajo Herceznici iz Ljubljane, ki bude med Kranjčani navdušenje. Kranjski motoristi so letos dobili v svoje vrste tudi prvo tovariško motoristko. Motorna športa se je letos kot prva izmed Kranjčanov z vso verno lotila gđ. Anica Prešernova, hčerka tovarnarja čevljev g. Prešerna, ki že prav sigurno vozi bratov motocikel. Mladi, navdušeni športniki čestitamo k pogumu in ji želimo srečno vožnjo.

Kranj eldorado raznih glumcev. Kranjske mešane so pretekli teden osrečili glumci vseh možgih vrst in poklicev. Pri Narodnem domu je bil cirkus, strelišče, vrtljak, po hišah so pa hodili razni krotileci medvedov ter opice, kazali umetnost zdesiranih živali ter prosjačli. Za natečaj je pokazal pretekli ponedeljek umetnost vztrajnega teka po trgu neki baje jako slaven tekaš in rekorder. Včeraj in danes pa nastopata na »Stari postici« Retta in Fatima. Če sodimo Kranj iz tega vidika, je postal kar velelesten. S sigurnostjo pa lahko ugotovimo, da Kranjčani večidel take neumnosti rajši gledajo, kot pa kako lepo igrati ali poslušati koncert in navadno »gostovanje« takih glumcev bolj uspeva kot pa gostovanje pravih umetnikov, igralcev ali pevcev. Pa tudi po okoljskih vaseh, po Hujah, Klanen in Primskovem, koder je precej delavstva, najdemo vse polno vrtljakov in malih cirkusov, ki so nastanjeni tam kar stalno. To pa seveda izpričuje poseben odtonek današnjega socialnega položaja najnižjih ljudskih plasti.

Iz Zagorja

Zaposlitev delavstva. V torek 21. t. m. je odšlo na gradnjo ceste pri Trebe, lejem 33 brezposelnih. V delo pri železnici pa je bilo sprejetih 65 brezposelnih, ki bodo tako vsaj do jeseni rešeni skrbi za vsakdanji kruh. Občina pa se trudi, da preskrbi delo še drugim, v kolikor bo to mogoče. Na vrsto pridejo prevsem le najpotrebnejši.

Občinski proračun je do 24. t. m. občanom na vpogled. Izkazuje izdatkov 1.726.568 Din (lansko leto 1.713.446 Din). Dobrodi se 150 odstotno naklado na vse neposredne davke znašajo 1.468.595 Din ter nastane primanjkljaj 257.973 Din. Na vajo le nekoliko postavk v pogledu izdatkov in sicer: osebni izdatki 196.684 (lansko leto 220.436), Prosveda, v postev prihaja devet šol 452.699 in dolg preteklih let v znesku 226.254 (650.390). V fond na meščansko šolo gre znesek 20.000. Za odplačilo vodovoda 102.000 (dolg znaša 749.468.03 Din). Za narodno zdravje je vnesenih 17.000 (14.150). Od tega v svrhu borbe proti jetiki 7000 Din, kar je malo. Socialno skrbstvo je obteženo z veliko po. Stavko 257.200 (243.100), ki pa je v danih prilikah še vedno dovolj majhna. Poja. čuje se iz gradbene postavke 165.000 (130.500 Din). Podrobne postavke so vsa. komur na vpogled v označenem terminu ob uradnih urah.

Obiskujte javne knjižnice! Lepa knjiga je najboljša prijateljica. V kraju je več javnih knjižnic, od katerih priporočamo posebno knjižnico rudniških nameštencev v Toplicah, ki je odprta ob petkih od pol osme ure dalje in pa knjižnica KJS, ki je v sokolskem domu in izposojuje knjige ob četrtkih zvečer in ob nedeljah dopolne proti malenkostni odškodnini.

Tajne morskih globin je naslov drugega predavanja, ki ga bo imel drevi ob 20. v Sokolskem domu dr. Ljudevit Kušcer. Predvalja bo lepe skiptične slike. Ker je predavanje namenjeno izobrazbi širokih plasti, vabljen vsak. Vstop prost!

Vladar je vedno bolj silil vame, dan za dnem je bil nestrpnjši. Zdelo se mi je, da je napočil ugoden čas in da se je treba odločiti. Če bi bila še utrujala in jezila svojega kraljevskega čestilca z oklevanjem, bi ne bila dosegla glavnega cilja svojega poslanstva v Angliji in uspeh našega dela bi bil ogrožen, kajti vladar je bil že silno ozlovoljen.

Nekega dne sem videla, da je kralj tako dobre volje, da bi storil vse za ljubezen in zabavo. Izbrala sem ugoden trenutek, napravila resen obraz kakor se spodobi poslanici in dejala: resnim glasom vprico markiza de Belfonsa, vojvode de Albemarla in najožjih prijateljev:

Dobri kralj, v polni meri vreden mojega spoštovanja in ljubezni, Vi torej hočete posvetiti prijateljstvo Francije in Anglije s slavnostno zvezo najinih src in najino medsebojno zaobljubo? Skleniva zakonsko zvezo in za mojo do to sprejmite močno zavezanost moje domovine ter čisto in zvesto srce, ki je vam globoko udano.

Zakonska zveza! je vzkliknil kralj. Ta misel ni napačna, zelo mi ugaja. Rad bi samo vedel, koliko zakonskih zvez si boste zaželeli, lepa Francozinja. Toda ne odlašajmo s svatbo...

Louise Renée de Keroual

Kraljeva ljubica

Roman

Kralj, vojvoda in vsi moji prijatelji so bili soglasnega mnenja, da je treba tako podlost kaznovati s smrtjo. Jaz in moji priči naj bi vložili tožbo, dva mornarja naj bi pa izpovedala kot priči.

Kralj se je tem bolj jezil na podlo lady Seymourovo, ker se je bila zatekla v moji odsotnosti pod kraljično zaščito, da bi ji kralj ne mogel do živga. Oholo in samozvestno je nastopala na dvoru, če je le mogla, me je sramotila in obrekovala, drnila se je celo trditi, da je moja odsotnost v zvezi z novimi ljubavnimi pustolovčinami, če že ne z zaroto proti državi. Pritrjevale so ji žene in dvorjani, stoječi na njeni strani. Lahko si pa mislimo, kako je ostrmela, ko se je raznesla vest o mojem povratku obenem z vsemi dokazi njene podlosti.

Pregovorila sem kralja, da je opustil vsako preganjanje lady Seymourove, češ, da je bila njena podlost dokazana. Kralj jo je samo izgnal v starinski grad

na njenem posestvu, kamor je hotela zapreti mene.

Kralj in njegovi ljubljenci so obsuli z darovi ribiča in njegovo ženo. Vlada jima je naklonila letno rento in dom, ki ni bil bil vedno zavetišče brodolomcev. Tako sta odšla bogato nagrajena nazaj k svojim dragim.

NAVIDEZNA POROKA

Naprosila sem francoski dvor, naj pošlje v Anglijo plemiča, čigar sloves in vredn bi mi pripomoglo v važnih državnihi. Šlo je za izstop Anglije iz zveze s Spanijo in Holandsko. V Anglijo naj bi poslali pobaščena, s katerim bi se mogla posvetovati ne samo v političnih zadevah, temveč tudi o važnih tajnih spletkah.

Obvestila sem o svojem načrtu markiza de Belfonsa, ki mi je bil pripeljal s Krete v Pariz in ko mi je pritril, sem označila svojega spoštovanega prijatelja kot ministra, s katerim bi želela delati za Francijo.

Ko je bilo storjeno vse po mojih željah, je odpotoval francoski poslanik z velikim pompom v London, od koder sem bila takrat v nesrečno izgnila. Takoj po svojem prihodu se je hotel zgledati pri meni. Ker me pa ni našel in ker tudi ni mogel zvedeti, kam sem odpotovala,

je izrazil kralju in angleškemu ministru svoje začudenje in bojazni. Odgovoril mi nista vedela kaj. Zato je bila njegova bojazen še večja.

Markiz je zahajal v najboljšo družbo in povsod je povpraševal po meni, povsod je imel oči in ušesa, da bi kaj zvedel.

Nekega večera je bil pri kraljici, kjer je zagledal krasotico, odlikujočo se zlasti s ponosnim nastopom in nepriljenostjo občevanja. Francoski poslanik se je takoj začel zanimati za njo. Saj je pa bila tudi vredna njegove pozornosti. Stopil je k njej in se zapletel z njo v pogovor z galantnostjo in ugajenostjo francoskega dvorjana. V nebo je koval njeno lepoto, obenem je pa spretno omenil neko dražestno in ugledno Francozinjo. — Gotovo je to vaša prijateljica, je dejal lady Seymourovi, — in vredna je te časti. Presenečen sem pa, da je nisem našel v Londonu. Zelo bi vam bil hvaležen če bi mi izvolili povedati, — kje je, saj ste gotovo dobro informirani o nji.

Samozvest in prepričevalnost poslanihkih besed in pogledov jo je tako zbegalo, da ni vedela kaj odgovoriti. Nisem dvomil, mi je dejal markiz, da sem odkril tajnega krivca vaše odsotnosti in sklenil sem prisiliti na Seymourovo, da bi mi odkrila svojo tajno. Teda je pa napra-

vil vaš povratek konec mojim skrbem in bojazni.

Karel II. je navezal prijateljstvo z novim poslanikom. Nihče ni znal družbi tako ugoditi s svojo nepriljenostjo in ugajenostjo kakor on. Zato je rad zahajal k markizu de Belfons ali k lepi poslanici, kakor me je Karel nazival. Na takih obiskih je obravnaval s svojimi ministri tudi važna vprašanja, tičočja se Francije ali Anglije.

Kralja je pa vlekel v markizov dom nekaj drugega, važnejšega. Njegova ljubezen do mene še ni bila dosegla svojega cilja. Vladar me ni mogel pripraviti do tega, da bi smatrala za čast naslov njegove ljubice. Vsako priliko sem porabila, da sem mu pokazala, kako hrenim po njegovi ljubezni. Toda imela sem svoje muhe in pripravljen sem bila pristati samo na zvezo, ki naj bi bila svečana in obenem politično pomembna. S tem se je strinjal tudi markiz de Belfons, ki je poznal vladarjevo vrtoglavoost in mi sva oboje, naj navežem kralja nase s prav močnim in javnim aktom.

Našim posvetovanjem je predsedovala ljubezen pogostej, nego politika. Kralju je bilo več do njegovega srca, nego do državnih poslov in željam francoskega dvora je ustrezal samo, če sem bila prijazna z njim.